

Evaluatierapport van de studiereis naar Finland

Hoe worden opgedane inzichten uit de studiereis gebruikt en ingezet door de medewerkers in Nederland?

Tien medewerkers met verschillende rollen in het college voor Mens & Gezondheid (M&G) zijn in april 2022 op bezoek gegaan bij twee scholen in Finland. Voor de studiereis hebben zij persoonlijke doelstellingen geformuleerd en na de tijd hebben ze gezamenlijk een verslag geschreven. In het verslag werd een beschrijving gegeven van ieders persoonlijke ervaringen in Finland en de toegevoegde waarde hiervan voor de organisatie en voor de persoonlijke professionaliteit. Deze documenten zijn geanalyseerd en in dit rapport worden de resultaten gedeeld. We laten zien welke thema's in meerdere en mindere mate genoemd zijn door de medewerkers, in hun doelstellingen en in het eindverslag en dragen daarmee bij aan de beantwoording van bovenstaande vraag.

Doelstellingen voor de studiereis

In totaal werden er voor de studiereis 35 persoonlijke doelstellingen geformuleerd, variërend van 2 tot 6 doelstellingen per medewerker. De meeste doelstellingen hadden te maken met het leren over onderwijs in Finland (13 doelen, door 7 medewerkers genoemd). Voorbeelden hiervan worden hieronder genoemd.

- *"After the visit ... I hope to know more about the design of education in Finland."*
- *"I want to see how practical education in Finland is shaped."*

Ook werden er relatief veel doelstellingen geformuleerd met betrekking tot het vergroten van een professioneel netwerk en de mogelijke samenwerking met de Finse scholen (12 doelen, door 7 medewerkers genoemd).

- *"Expanding my professional network throughout international borders."*
- *"Explore the options for collaboration projects with the Finnish schools."*

Overige doelstellingen gingen over het integreren van Finse innovaties of inzichten in Nederland, verbeteren van Engelse taalvaardigheid, leren over de organisatie van internationaliseringsactiviteiten in Finland en het delen van Nederlandse ervaringen aldaar.

Eindverslag van de studiereis

In het eindverslag na de studiereis, met de beschrijvingen van de ervaringen en toegevoegde waarde hiervan, kwam een deel van de thema's uit de doelstellingen terug. Zo werd met name teruggeblikt op wat er geleerd is over het Finse onderwijs, wat daarin wel (of juist niet) meegenomen zou kunnen worden naar Nederland en op de mogelijkheden tot netwerken en samenwerken die de studiereis heeft geboden. Deze thema's, en de overige die gevonden zijn, worden hieronder verder toegelicht.

Met betrekking tot het Finse mbo-onderwijs werden er in het verslag vooral verschillen beschreven tussen de Finse en de Nederlandse context (37 keer een verschil genoemd, door 9 medewerkers). Twee medewerkers beschreven in totaal vijf overeenkomsten die ze zagen tussen het Finse en Nederlandse onderwijs. Een medewerker beschreef de ervaringen in Finland meer algemeen, zonder vergelijking met de Nederlandse situatie.

- Verschillen
 - o *"Het onderwijssysteem in Finland lijkt eenvoudiger. In alle opleidingen moet je 180 punten halen, 145 beroepsgerichte en 35 uit de generieke vakken. Heb je 180 punten, dan krijg je je diploma. Simpel toch?"*

- *“De lokalen en andere ruimtes nodigen meer uit om flexibel te kunnen leren, en voor docenten dus ook meer maatwerk te kunnen leveren.”*
- *“Ze hebben niet te maken met studiegeld/collegegeld en hoeven ook hun lunches niet te betalen. Deze worden elke dag door de school gratis aangeboden.”*
- *“The biggest difference was that in Finland no protocols are used.”*
- Overeenkomsten
 - *“Een zeer belangrijke overeenkomst in visie is het stimuleren van eigen regie van de student in de coachende rol.”*
 - *“Digitale middelen zijn vergelijkbaar met hetgeen wij gebruiken voor studentengegevens verzamelen en ordenen.”*
- Algemeen
 - *“We hebben gekeken, geroken, gevoeld, geluisterd en gesproken: met alle zintuigen een beeld gevormd van het Finse onderwijssysteem, twee scholen, de Finse collega's en studenten en de omgeving.”*

Op basis van die ervaringen beschreven acht medewerkers werkwijzen die ze in Finland aanspraken en graag in Nederland terug zouden willen zien. Vijf medewerkers schreven naar aanleiding van de studiereis over zaken die ze in Nederland juist extra waardeerden en wilden behouden.

- Meenemen naar Nederland
 - *“De manier waarop in Finland les wordt gegeven, sluit goed aan bij onze onderwijsvisie ‘JILL’. We willen studenten meer eigen regie geven en in Finland wordt dit al gedaan.”*
 - *“Meer vrijheid in keuzedelen, die schoolbreed worden aangeboden. Mooie kans voor ons ROC, al zat dit niet zomaar geregeld zijn!”*
 - *“We moeten veel meer toe naar dat werkplekleren. Deze kleuterklas in het Finse Vaasa was een prachtig voorbeeld daarvan!”*
- Waarderen in Nederland
 - *“In the Netherlands we offer education more in groups, this has an influence on social life and the skills involved.”*
 - *“In de zorgopleidingen [in Finland] is nauwelijks aandacht voor creatieve vakken. ... Wij doen het op ons ROC wel goed op dit gebied.”*

Deze studiereis naar Finland droeg bij aan het vergroten en versterken van professionele netwerken. Acht medewerkers schreven in het verslag over de ontmoetingen en mogelijkheden tot samenwerking met de Finse collega's. De ambities worden verder uitgewerkt wanneer de Finse collega's in het najaar van 2022 op bezoek komen bij ROC van Twente. Vijf medewerkers gaven aan dat de reis ook heeft bijgedragen aan de verbinding tussen de Nederlandse collega's onderling.

De medewerker die wilde leren over de organisatie van internationaliseringsactiviteiten in Finland, beschreef in het verslag wat ze hiervan had gezien: er was een 'international office' (ook op een kleine mbo-school), internationalisering zat in elke opleiding en Finse studenten konden zelf een stageplek zoeken in het buitenland.

Tenslotte schreven zeven medewerkers over de meerwaarde van de studiereis voor hun eigen ontwikkeling als persoon en/of op het werk. Zo wil iemand meer tijd nemen voor uitwisselingen met collega's (ook binnen het eigen college), werd geschreven over een voornemen om eigen ervaringen met coaching breder in te zetten en is een medewerker al bezig om een pilot op te zetten voor meer eigen regie bij studenten. Drie medewerkers schreven in het kader van eigen ontwikkeling over de verbetering van hun Engelse taalvaardigheid.

Conclusie

De vraag die centraal staat in dit evaluatierapport is: Hoe worden opgedane inzichten uit de studiereis naar Finland gebruikt en ingezet door de medewerkers in Nederland? Voorafgaand aan de studiereis gaven de medewerkers aan dat ze in Finland vooral wilden leren over het onderwijs daar, hun netwerk wilden vergroten en een samenwerking met de Finse scholen wilden verkennen. Het opzetten van een duurzame samenwerking was ook het centrale doel van de reis. Dat proces wordt in het najaar van 2022 vervolgd wanneer de Finse collega's naar Nederland komen.

Met betrekking tot opgedane inzichten gaven de medewerkers aan dat ze op basis van het bezoek aan twee mbo-scholen in Finland een beeld hebben gekregen van het Finse onderwijssysteem. Er werden met name veel verschillen ontdekt in vergelijking met het Nederlandse systeem (op het gebied van onderwijsorganisatie en ruimte), maar er zijn ook overeenkomsten gevonden (zoals m.b.t. visie en digitale middelen). Die constatering leidde tot inzichten over wat wenselijk zou zijn in de Nederlandse situatie. Zo is er inspiratie gevonden in de manier waarop in Finland wordt lesgegeven (denk aan eigen regie bij de student, vrijheid, werkplekleren) en werden andere zaken in Nederland juist extra gewaardeerd (bijv. groepswork en de aandacht voor creatieve vakken).

Op basis van alle ervaringen en inzichten zijn er ambities om een samenwerking met de Finse scholen verder te concretiseren en hebben sommige medewerkers ook persoonlijke voornemens beschreven. Zo zijn er concrete opbrengsten direct na de studiereis in kaart gebracht. Het is aan te bevelen om deze processen de komende tijd te blijven volgen, zodat duidelijk wordt wat de opbrengsten van de studiereis zijn op langere termijn en hoe de opgedane inzichten verder ingezet zullen worden.